

05.05.

Temat: Afrykańskie pejzaże. H. Sienkiewicz „W pustyni i w puszczy”.

1. Zapoznaj się z fragmentami opisującymi klimat i krajobraz Afryki

„W Egipcie po dniach, które nawet w czasie zimy często bywają upalne, następują noce bardzo zimne.”

„Wjechali teraz na wysoką płaszczyznę, na której wiatr pomarszczył piasek i z której widać było na obie strony ogromną przestrzeń pustyni.”

„Godzina była piąta po południu. Pogoda wspaniała. Słońce przeszło już na tę stronę Nilu i zniżyło się nad pustynią, tonąc w złotych i purpurowych zorzach płonących po zachodniej stronie nieba. Powietrze tak było przesyczone różowym blaskiem, że oczy mrużyły się od jego zbytku. Pola przybrały odcień liliowy, a natomiast odległe wzgórza, odrzynające się twardo na tle zórz, miały barwę czystego ametystu. [...] Noc zapada w Egipcie koło godziny szóstej, więc zorze wkrótce zgasły, a po pewnym czasie na niebo wytoczył się wielki, czerwony od blasku zórz księżyc i rozświecił pustynię łagodnym światłem.”

„Piaski zaczynają śpiewać. Staś był tak rozciekawiony, że zapomniał w tej chwili, iż postanowił nie rozmawiać wcale z Idrysem, i zapytał:– Piaski? Co to znaczy?– Tak bywa, a znaczy to, że długo nie będzie deszczu. Ale upał nam nie dokuczy, gdyż aż do Assuanu będziemy jechali tylko nocą.”

„Dżungla w nocy, gdy wśród ciszy słychać każdy odgłos, każdy krok i niemal szelest, jaki robią owady łązące po trawach, jest wprost przerażająca. Unosi się nad nią lęk i zgroza.”

„To jakieś dziwne słonie – rzekł Staś, przypatrując się im ciągle z wielką uwagą. – Są mniejsze od Kinga, uszy mają także daleko mniejsze i wcale nie widzę kłów. [...]– Kali widzieć je nie raz.– I one żyją w wodzie?– W nocy wychodzić w dżunglę i paść się, a w dzień mieszkać w jeziorze, tak jak kiboko (hipopotamy). One wyjść dopiero po zachodzie słońca.”

2. Zapisz notatkę w zeszycie:

Staś i Nel podczas swojej długiej podróży przez pustynię, step, sawannę i busz byli narażeni na wiele niebezpieczeństw: brak wody, choroby, różnice temperatur, wiatr, burza piaskowa, nieznosny upał, kontakt z dzikimi zwierzętami, trującymi roślinami.

Na kontynencie afrykańskim występują również zjawiska, których nie ma nigdzie indziej.
Zapisz w zeszycie.

Fatamorgana - zjawisko optyczne, powstające na pustyni lub na morzu wskutek załamania i odbicia światła w warstwach powietrza o różnej temperaturze, a polegające na złudnym ukazywaniu się obrazów bardzo odległych przedmiotów;

Massika - to pora dżdżysta na kontynencie afrykańskim

Białe godziny-skwar afrykańskiego południa, kiedy ludzie i zwierzęta ukrywają się w cieniu.

Śpiewające piaski - wydmy, które wydają przeciągłe dźwięki. Zjawisko to zachodzi podczas wysychania piasku.